

L'ESBARJO

R. Raguasol

I ÈPOCA

NÚM. 55

juny 2019

CALDES DE MONTBUI

MOBILITAT I TRANSPORT

Caldes de Montbui
Ciutat amiga de la Gent Gran

Les Ciutats amigues de la gent gran és un projecte de l'Organització Mundial de la Salut (OMS) iniciat l'any 2006 que vol aconseguir que les ciutats facilitin que les persones grans, en la seva diversitat, visquin amb seguretat, mantinguin la seva salut i participin plenament en la societat; esdevenint ciutats respectuoses per a totes les edats.

Una Ciutat amiga de la gent gran és, per tant, una ciutat amiga de totes les persones que hi viuen i la visiten.

Caldes de Montbui està adherida a la Xarxa global de Ciutats amigues de la gent gran des del 2016. L'Ajuntament i la Fundació Santa Susanna han treballat conjuntament per desenvolupar el projecte, amb el suport de la Diputació de Barcelona.

MOBILITAT I TRANSPORT AMIGABLE AMB LA GENT GRAN

La mobilitat i el transport és un dels vuit àmbits que les ciutats amigues de les persones grans han de tenir en compte per tal de millorar la qualitat de vida de les persones que hi viuen.

Els factors que potencien la mobilitat i transport amigable amb la gent gran són:

- **transport públic:** és fiable i freqüent (incloent nits i cap de setmana), permet accedir a totes les zones i serveis del municipi i els costos són uniformes i s'exhibeixen amb claredat
- **vehicles del transport públic:** nets i en bon estat de manteniment, accessibles, correctament marcats, amb seients prioritars que són respectats, no atapeïts de passatgers
- **transport especialitzat:** existència de transport especialitzat per a persones discapacitades
- **conductors:** paren en zones designades i al costat del cordó per facilitar l'ascens, i esperen que els passatgers estiguin asseguts abans d'emprendre novament la marxa
- **parades i estacions:** situades de forma convenient, són accessibles i segures, amb seients i refugis adequats, ben il·luminades i senyalitzades
- **informació sobre rutes, horaris i instal·lacions per a necessitats especials:** es facilita la informació completa i accessible als usuaris
- **servei transport voluntari:** existència d'un servei quan el transport públic és molt limitat
- **taxis:** són accessibles quant al preu i la disponibilitat, i els conductors són cortesos i servicials
- **camins:** en bon estat de conservació, amb desguassos coberts i ben il·luminats
- **flux vehicular:** correctament regulat
- **carreteres:** lliures d'obstruccions que bloquegin la visió dels conductors
- **senyals de trànsit i interseccions:** visibles i correctament situades
- **zones d'estacionament i detenció per a descens de passatgers:** espais segurs, situats estratègicament i suficients en nombre; existència de zones per a persones amb necessitats especials
- **promoció de l'educació viària** i de cursos d'actualització per a conductors

ELS PUNTS FORTS DETECTATS A LA FASE DE DIAGNOSI DE CIUTATS AMIGUES A CALDES

Els punts forts detectats a la fase de diagnosi del projecte Ciutats amigues a Caldes de Montbui (2016) van ser:

- Valoració positiva de la cèntrica ubicació de l'estació d'autobusos.
- L'autobús urbà permet arribar als barris disseminats.
- Bona valoració del servei d'autobús a Barcelona, per comoditat i freqüència.
- Possibilitat de desplaçar-se amb transport públic a l'Hospital de Mollet, centre de referència.
- Bon servei de taxis i flota suficient per al municipi.
- Bona iniciativa gratuïta per a l'usuari dels aparcaments dissuasius.

LA MOBILITAT A CALDES

L'Estudi de mobilitat urbana i sostenible aprovat al Ple de l'Ajuntament per unanimitat de tots els grups municipals el setembre de 2017, és fruit del compromís polític per reflexionar i impulsar un model de mobilitat realista, integral i eficient que resolgui els problemes en els desplaçaments (a peu, bicicleta, vehicle privat, transport públic).

Accions per la mobilitat:

- **Tècnic/a de mobilitat i espais públics.** Creació, el 2018, d'una figura tècnica municipal que esdevingui el referent del projecte.
- **Pacte per la mobilitat.** És un compromís de particulars, empreses i associacions per implicar-se en el progrés cap a un model de mobilitat sostenible.
- **Grup ciutadà de seguiment del Pacte per la mobilitat.** És el grup de participació ciutadana del municipi format per: responsables polítics i tècnics de l'Ajuntament, entitats, empreses i particulars

Vols formar-ne part?

Contacta al 93 862 70 23

sterritorials@caldesdemontbui.cat.

- **Jornada Catalana de la Mobilitat** organitzada per l'AMTU (Associació de municipis per la Mobilitat i el Transport Urbà). Celebrada a Caldes l'abril del 2019 i adreçada a tècnics, regidors i operadors de mobilitat; va permetre conèixer experiències i bones pràctiques per un servei més eficient i sostenible.

Accions per la mobilitat en vehicle privat

- Projecte "Compartir cotxe": plataforma municipal per afavorir que calderins/es comparteixin vehicle.
- Regulació de l'aparcament a les zones blaves i al nou aparcament Centre-El sindicat amb quota reduïda per a residents calderins.

Accions per la mobilitat a peu i amb bicicleta

- Pas soterrat que connecta el nucli urbà amb el polígon industrial de La Borda per garantir la seguretat de vianants i ciclistes.
- Millores en les voreres i de l'enllumenat públic.
- Reformes per fer accessibles la plaça de la Font del Lleó i el carrer Font i Boet.
- Camí Orbital que encercla el municipi i que convida a promoure la vida saludable.
- Camins escolars per promoure els desplaçaments segurs als centres educatius.
- Projecte del pas inferior per a vianants i ciclistes a la carretera C-59 per connectar el municipi amb el camí al cementiri.
- En redacció el projecte per a l'adequació del camí que connecti Can Valls i Torre Negrell amb el nucli urbà i el carril bici segregat al polígon de La Borda.

Accions per la mobilitat en transport públic

- Signatura de la primera addenda del conveni de coordinació intermunicipal entre diferents ajuntaments dels Vallès per a la prestació conjunta del servei de taxi.
- Millores en la línia interurbana de bus e-9 que connecta Caldes i Barcelona.
- Increment del servei de la línia a l'Hospital de Mollet per a fer expedicions en dissabtes feiners en la línia 240.
- Noves parades del bus urbà en les zones d'ensenyament secundari.
- Nova línia de bus que connecta Caldes amb la Universitat Autònoma de Bellaterra.

Altres accions

- Policia local de proximitat als carrers de Caldes.
- Existència de serveis de transport adaptat per a persones amb mobilitat reduïda.

EN PRIMERA PERSONA

JOSEP BERNABÉ exconductor

En Josep ha treballat de mecànic tota la vida i sempre ha tingut una gran afició als cotxes. El carnet de conduir es va fer esperar fins que va poder fer l'esforç econòmic i de dedicació que implicava. Des del primer cotxe, un Seat 800 de 2a mà que li va costar 27.000 pessetes, ha conduït diferents models.

Es defineix com una persona tranquil·la i a qui li ha agradat molt conduir: "la sensació de felicitat i comoditat en carregar l'equipatge, fer el viatge amb la família i arribar al destí". En una ocasió dues rodes del seu vehicle es van rebentar i va patir un accident greu, però tot i així gaudia conduint.

Amb el pas dels anys en Josep va notar que tenia més dificultats per llegir els cartells quan conduïa pels problemes de visió causats per la seva feina i se sentia menys segur. Així que amb 80 anys va prendre una decisió difícil: "havia de ser responsable i pensar en tothom" i no va renovar el carnet de conduir. Va rebre el suport de la família i va regalar el cotxe al seu nét, a qui va inculcar el bon hàbit de conduir amb les dues mans al volant i que moltes vegades l'acompanya conduint el seu antic vehicle.

Ara es desplaça per Caldes a peu còmodament. Tot i que creu que s'està millorant, encara "hi ha moltes voreres on les persones que van amb carretó o cotxet han de baixar a la calçada". Pel Josep el lloc més tranquil és la nova plaça de l'aparcament del sindicat on pot gaudir de les vistes de les hortes.

Per desplaçar-se fora de Caldes utilitza preferentment el transport públic, tot i que reconeix que "per a una persona gran és difícil pujar a l'autobús o moure't pel metro, és interessant poder anar acompanyat per sentir-se més segur". I quan és necessari, en Josep utilitza el servei de taxi, que és més car però més còmode.

TERESA FRANQUET ESCODA

usuària del servei de transport de la Fundació Santa Susanna

La Teresa fa més de cinc anys que és usuària del servei de transport de la Fundació Santa Susanna.

No volia estar sola a casa i va pensar que una bona opció era anar a passar el dia a la Fundació. De

dilluns a divendres va al centre de dia on es troba amb altres companys; fins fa poc feia ganxet i ara gaudeix pintant. Reconeix que se sent “protegida i acompanyada, és com si fos a casa” i que el cap de setmana ho troba a faltar.

Però desplaçar-se a peu no és possible i la seva filla no la pot acompanyar. Per aquest motiu utilitza el servei de transport de la Fundació: “sense la furgoneta no podria anar al centre de dia”. Cada dia, els mateixos passos: la furgoneta la recull al matí a casa, el conductor o conductora l’ajuden a pujar, fan la ruta per a recollir altres companys i comparteixen el viatge i un cop a la fundació l’ajuden a baixar de la furgoneta. I, a la tarda, l’acompanyen de nou cap a casa repetint els mateixos passos.

Tot i que no ha tingut mai gens d’interès a conduir, a la Teresa li agrada fer de copilot i vigilar els vehicles i vianants que passen pel carrer. I ha après que és important deixar el seu bastó lluny de la zona del conductor/a per circular amb més seguretat.

IGNASI ALTIMIR

coordinador del servei de transport de la Fundació Santa Susanna

L’Ignasi és el coordinador del servei de transport de la Fundació Santa Susanna. Ell és qui organitza els viatges de les dues furgonetes adaptades de l’entitat, qui vetlla per recollir i tornar al domicili les persones grans que passen el dia a la fundació i organitzar els conductors i conductores per garantir el servei.

Algunes dades significatives del servei són:

- 18 usuaris cada mes
- 16 viatges diaris amb les dues furgonetes adaptades

- 320 viatges mensuals
- 30.206 kilòmetres l’any 2018

A part d’aquests viatges a la fundació, també es realitzen serveis puntuals donant servei de transport en sortides i activitats fora del centre. I, si es vol, també es pot sol·licitar un viatge concertat.

L’Ignasi és conscient que el servei de transport facilita que moltes persones poden rebre atenció socio sanitària, participar en activitats i relacionar-se amb altres persones.

Creu que, per donar un bon servei, és molt important anticipar-se a les necessitats dels usuaris, per exemple, apropar-se a la vorera i evitar un esglaó llarg, acompanyar-los fins a lloc i, si és necessari, oferir-los el braç... Qualsevol cosa que els pugui fer sentir segurs i valorats.

Quan fa de conductor li agrada especialment ser puntual a l’hora de recollida, mantenir una conversa o escoltar a les persones, i procura conduir suaument sense moviments bruscs i evitant salts innecessaris.

BIEL FERRER

ciclista

En Biel va amb bicicleta des dels 10 anys: era una bici del seu pare que compartien els tres germans. De petit la feia servir per jugar i anar a la piscina, havien arribat a ser cinc dalt del vehicle!

Des dels 28 anys, quan va desmuntar la bicicleta, la va pintar i la va muntar de nou demanant ajuda, ha estat el seu esport i, a partir dels seixanta anys ha estat el seu transport habitual pel poble, doncs li resulta més còmode que anar a peu.

Creu que “a Caldes és complicat fer un carril bici” i, tot i que pensa que hi ha suficients aparcaments per bicicletes, sempre hi ha el perill que pateixis algun

incident. Assegura que sempre respecta les voreres, i recomana als ciclistes l'ús del casc per evitar lesions. Als conductors els recorda la importància de la distància de seguretat, i que tinguin precaució perquè les llambordes poden provocar un moviment bruscat als ciclistes.

En Biel és membre de l'Esport Ciclista Calderí, n'ha sigut el president durant 12 anys i hi segueix col·laborant amb algunes tasques. El club organitza sortides amb tres nivells de dificultat, així tothom hi pot participar segons les seves possibilitats. Valora positivament aquesta mesura per a les persones grans, així com les noves bicis amb motor elèctric que poden ser de gran ajuda.

Opina que “les persones grans que van amb bicicleta és perquè hi han anat tota la vida”, i que l'estabilitat i l'equilibri poden ser una dificultat a mesura que l'edat avança.

Li agrada pedalar amb la companyia dels seus néts, a qui intenta encomanar la seva passió. I és optimista imaginant que, d'aquí a uns anys, hi haurà més persones grans utilitzant la bicicleta perquè confia que els infants i adults que ara són ciclistes ho continuaran sent.

FRANCESC PUIG

membre del grup de seguiment del Pacte per la Mobilitat

En Francesc és el president del CECMO, el Centre Excursionista de Caldes de Montbui. L'entitat té 230 socis, tot i que els més actius són 50 persones entre 40 i 70 anys.

Quan van rebre la invitació de l'Ajuntament per formar part del grup de seguiment del Pacte per la Mobilitat, van tenir interès a participar i descobrir de quina manera el CECMO hi podia col·laborar, implicant-se en un projecte de poble amb altres persones, entitats i agents del municipi.

Celebra que hi hagi moltes iniciatives al poble, però sap que és important que aquestes tinguin continuïtat en el temps i això ja és més difícil.

El projecte que afecta més directament al CECMO i als entorns de Caldes dels que es van plantejar a la trobada del grup de seguiment el mes de desembre passat, és la prolongació del camí segregat peatonal que va des del passeig del Remei fins a la carretera de Sant Sebastià. La previsió d'allargar-lo fins a al camí del Foment, a la pedrera, la valoren positivament, creant camins més segurs per a les persones que hi caminen, siguin calderins/es o visitants.

Des del CECMO realitzen altres accions per promoure l'accés a l'entorn natural calderí: la senyalització i manteniment dels Petits Recorreguts (PR) del Farell que fa la secció Amics del sender, així com la neteja anual d'un paratge concret.

Particularment, el seu interès per la mobilitat ha augmentat amb els anys. Ara és més conscient dels obstacles que dificulten els desplaçaments dels viants a les voreres i valora positivament les millores fetes. Al seu barri, pròxim a una escola, pateix les conseqüències de la gran quantitat de vehicles i creu que a Caldes és possible desplaçar-se a peu i disminuir el trànsit.

JOSEP MANEL LÓPEZ
sotsinspector de la policia local

La policia local vetlla per la mobilitat segura del municipi. Saben que, a part dels mitjans, el més necessari i complicat és la conscienciació. En Josep posa un exemple: “és fàcil tenir passos de vianants i bona senyalització, però on cal incidir és en què les persones ho respectin i, per aconseguir-ho, cal formació i divulgació”.

Tot i que de moment encara no tenen un programa expressament adreçat a adults ni gent gran, fa més de 30 anys que disposen d'un programa formatiu d'Educació per a la Mobilitat Segura on participen els infants de totes les escoles de Caldes, i noten positivament dels beneficis a curt i llarg termini. En Josep ha observat que hi ha una tendència a actituds més respectuoses, com per exemple més respecte als passos dels vianants, ús del cinturó, del casc i de sistemes de retenció infantil, i ja no s'utilitza el clàxon innecessàriament.

La relació amb la gent gran l'aconsegueixen amb la figura de la policia de proximitat: professionals que estan a peu de carrer i que poden tutoritzar les actuacions que observen per modificar mals hàbits i promoure conductes segures.

Al centre del poble, que inclou la zona de Les Cases dels Mestres amb molta presència de persones grans, és on hi ha més vianants i més trànsit i, per tant, és on la policia de proximitat hi té més presència.

Una altra manera de garantir la seguretat són el control policial i els talls de trànsit quan es realitzen activitats al carrer per evitar situacions de risc.

En Josep ens recorda alguns consells per a la gent gran de Caldes:

Gent gran i desplaçaments a peu

- triar el camí més segur encara que sigui una mica més llarg
- evitar zones on hi ha vehicles aparcats buscant espais amb màxima visió
- prioritzar el paviment llis evitant llambordes i forats pels arbres
- prendre consciència del temps que es necessita per travessar el carrer i creuar sempre en perpendicular a la calçada
- procurar tenir les mans lliures per protegir-se en cas de caiguda i evitar lesions majors

Gent gran i desplaçaments en cotxe

- prendre consciència de les pròpies capacitats, que poden disminuir amb el pas dels anys
- conduir en les millors condicions i no dificultar els moviments: deixar els bastons a una distància prudent, no conduir amb sabatilles, evitar embalums...
- repetir la ruta
- evitar desplaçaments innecessaris, sobretot en les zones de més afluència de gent

CONCEPTES CLAU

MOBILITAT SOSTENIBLE

Exercir el dret a desplaçar-nos de manera responsable i considerant els impactes que cada mode de transport té sobre el benestar de les persones, la qualitat de l'entorn urbà i el medi ambient.

La mobilitat sostenible és segura, equitativa i saludable.

CIUTAT AMIGA DE LA GENT GRAN

Ciutat que facilita que les persones grans, en la seva diversitat, visquin amb seguretat, mantinguin la seva salut i participin plenament en la societat; esdevenint ciutats respectuoses per a totes les edats.

Vols formar part del grup ciutadà de seguiment del Pacte per la Mobilitat?

Contacta al 93 862 70 23 o

sterritorials@caldesdemontbui.cat

PER SABER-NE MÉS

- **Organització Mundial de la Salut.** *Ciudades globales amigas con los mayores: una guía.*
- **L'Esbarjo 52.** Caldes de Montbui, Ciutat amiga de la gent gran.
- **L'Esbarjo 53.** La comunicació i la informació a la gent gran a Caldes de Montbui.
- **L'Esbarjo 54.** Accessibilitat i espais públics. Caldes de Montbui, ciutat amiga de la gent gran.

INFORMACIÓ PER A GENT GRAN

Projecte de dinamització d'activitats socioeducatives per a les persones grans del municipi

La Fundació Santa Susanna serà qui portarà a terme el projecte 2019-2022, continuant la tasca realitzada des del 1989.

Les activitats que inclou són:

- Grups d'activitat física a Les Cases dels Mestres: 6 de gimnàstica, 1 de balls i danses i 2 de ioga
- Taller de Memòria a Les Cases dels Mestres
- Punt d'informació i dinamització per a gent gran a Les Cases dels Mestres
- Espai de participació: la Coordinadora de gent gran
- Colònies per a gent gran i activitats d'estiu
- Elements de difusió: L'Esbarjo i l'Agenda de la Coordinadora

Servei jurídic per a gent gran

Nou servei d'informació, orientació i assessorament jurídic.

Cal sol·licitar el servei: 93 115 09 47

casesdelsmestres@caldesdemontbui.cat

Atenció especialitzada en gent gran a l'Oficina d'Atenció al Ciutadà

Novetat per millorar l'atenció a les persones grans.

Més informació: 93 865 56 56

caldesm@caldesdemontbui.cat

L'ESBARJO

Ajuntament de
Caldes de Montbui

Ajuntament de
Caldes de Montbui
Telèfon 93 865 56 56

SANTASUSANNA

Fundació Santa Susanna
Font i Boet, 16
Telèfon 93 865 49 94